

Sosiologia

Sosiologia kuuluu ns. perusyhteiskuntatieteisiin, jonka tutkimusala määritellään hyvin laajasti, kattaen kaiken inhimillisen toiminnan alkaen yksilöiden keskinäisestä vuorovaikutuksesta päätyen kokonaiseen yhteiskuntaan. Näin ollen sosiologisen tiedon merkitys ulottuu laajasti kaikille yhteiskunta- ja kulttuurielämän alueille.

Sosiologinen tutkimus kohdistuu sosiaaliseen toimintaan, siitä muodostuviin sosiaalisiin järjestelmiin ja niiden välisiin suhteisiin. Sosiologit osallistuvat myös yhteiskunnalliseen keskusteluun ja sillä voidaan nähdä olevan yhteiskuntakriittinen tehtävä: sosiologinen tutkimus käsittelee tyypillisesti myös yhteiskunnassa esiintyviä epäkohtia ja ristiriitoja.

Sosiologian opetus ja tutkimus pyrkii toisaalta selittämään ja toisaalta ymmärtämään yhteiskunnassa esiintyviä rakenteita ja toimintaa teoreettisella ja empiirisellä tasolla. Sosiologian opintojaksot on suunniteltu siten, että ne perehdyttävät opiskelijan yhteiskuntateorian tärkeimpiin suuntauksiin, yhteiskunnan rakenteeseen ja sen keskeisten instituutioiden toimintaan sekä sosiaalitieteiden oppihistoriaan.

Sosiologian siirtymäsäännökset

Hyväksytty hallintotieteiden tiedekunnan tiedekuntaneuvoston kokouksessa 8.6.2009

Tiedekuntaneuvosto on päättänyt siirtymäajasta opintojen suorittamiselle pääaineessa sosiologia.
Sosiologian pääaineopintoja voi suorittaa Vaasan yliopistossa 31.7.2015 saakka.

Pääaineopiskelijat

Sosiologian pääaineopiskelijoiden osalta vaihtoehdot opintojen suorittamisessa ovat:

- a) suorittaa opinnot loppuun pääaineessa sosiologia (sekä HTK- että HTM-tutkinnot),
- b) suorittaa HTK-tutkinto pääaineessa sosiologia ja vaihtaa sitten pääainetta tiedekunnan muihin oppiaineisiin tai
- c) vaihtaa pääainetta tiedekunnan muihin oppiaineisiin (aluetiede, julkisjohtaminen, julkisoikeus tai sosiaali- ja terveyshallintotiede).

Sivuaineopiskelijat

Sosiologian oppiaineeseen ei oteta uusia sivuaineopiskelijoita, mutta ne Vaasan yliopiston *tutkinto-opiskelijat* jotka ovat aloittaneet sosiologian sivuaineen suorittamisen (lähinnä perusopintojen) ennen lkv 2009–10, voivat suorittaa ne loppuun. Sosiologiaa ei voi muutoin suorittaa sivuaineena lkv 2009–10 ja siitä eteenpäin.

Lisätietoja siirtymäajasta saa opintopäälliköltä.

Sosiologian pääaineopinnot

v. 2006–08 aloittaneet pääaineopiskelijat

Sosiologian perusopinnot 25 op:

- SOSL1001 Johdatus sosiologiaan 5 op
- SOSL1002 Suomalaisen yhteiskunnan instituutiot 5 op
- SOSL1003 Suomalainen nykysosiologia 10 op
- SOSL1004 Yhteiskuntatieteiden metodologia 5 op

Sosiologian aineopinnot 48 op:

- SOSL2006 Klassinen sosiologia 8 op
- SOSL2007 Sosiologinen mikroteoria 12 op
- SOSL2003 Sosiologian teoreettiset suuntaukset 10 op
*(HALL2001 Hallintotieteellinen tutkimus 8 op) => Korvautuu lkv 2012–13 lukien jaksoilla:
Tutkimusmenetelmät 5 op & Tilastollinen tietojenkäsittely SPSS 5 op*
- SOSL2004/2005 Kandidaattiseminaari ja kandidaatintutkielma 10 op

Sosiologian syventävät opinnot 82 op:

- SOSL3011 Organisaatiososiologia I 8 op
- SOSL3007 Organisaatiososiologia II 6 op
- SOSL3012 Organisaatiososiologia III 10 op
*(HALL3001 Vertailu tutkielman menetelmänä 10 op) => Korvautuu lkv 2012–13 lukien
jaksolla: Vertailu tutkimustapana ja uudistamiskeinona 6 op*
- SOSL3004 Tutkimusseminaari 8 op
- SOSL3005 Pro gradu -tutkielma 40 op

Opintojaksokuvaukset

Sosiologian perusopinnot 25 op

■ 1. Johdatus sosiologiaan

Introduction to Sociology

Koodi ja laajuus: SOSL1001, 5 op

Ajoitus: 1. vuosi.

Tavoite ja sisältö: Tutustuminen sosiologiaan yhtenä perusyhteiskuntatieteenä ja keskeisen sosiologisen käsitteistön hallinta sekä sosiologian oppihistorian ja yleisten soveltamiskohteiden pääpiirteittäinen tunteminen.

Kirjallisuus:

1. Jokinen & Saaristo: Sosiologia, 2005.
2. Heiskala: Toiminta, tapa ja rakenne, 2000.

Suoritustapa: Luennot ja kirjallisuus.

Arviointi: Tentti 1–5 tai hylätty.

■ 2. Suomalaisen yhteiskunnan instituutiot

Institutions in Finnish Society

Koodi ja laajuus: SOSL1002, 5 op

Ajoitus: 1. vuosi

Tavoite ja sisältö: Tutustuminen suomalaiseen yhteiskuntaan ”politiikkana”, ”hallintona”, ”oikeutena” ja ”taloutena” ja niiden rakenteiden ja muutosten esittely.

Kirjallisuus: valitaan osio A tai B:

- A. Jokinen & Saaristo: Suomalainen yhteiskunta, 2002 ja Melin & Nikula (toim.): Yhteiskunnallinen muutos, 2003.
- B. Julkunen: Suunnanmuutos. 1990-luvun sosiaalipoliittinen reformi Suomessa, 2001. ja Kauppinen: Suomen työmarkkinamalli, 2005.

Suoritustapa: Luennot ja kirjallisuus.

Arviointi: Tentti 1–5 tai hylätty.

■ 3. Suomalainen nykysosiologia

Contemporary Finnish Sociology

Koodi ja laajuus: SOSL1003, 10 op

Ajoitus: 1. vuosi

Tavoite ja sisältö: Laajempi tutustuminen tuoreimpaan kotimaiseen sosiologiseen tutkimukseen ja sosiologisen tutkimuksen erityisaloihin. Perehtyminen suomalaisen yhteiskunnan nykytilaan ja -tutkimukseen.

Suoritustapa: Kirjallisuuskuulustelu ja essee ja/tai korvaavia luentosarjoja ja kirjoitelma.

Kirjallisuus: Kolme osiota vaihtoehdoista A–D (á 3 op), joista kaksi suoritetaan kirjallisuuskuulusteluna ja kolmas esseenä. Esseen kirjoittamisesta löytyy lisätietoja osoitteesta www.uwasa.fi/sosiologia/opiskelu/ohjeita/. Osio E (1 op) tehdään kun muut osiot on suoritettu.

A. Mediat yhteiskunnassa (3 op)

1. Huhtala & Hakala: Kriisi ja viestintä, 2007.
2. Nikunen, Paasonen & Saarenmaa (toim.): Jokapäiväinen pornomme, 2005.

- B. Eliiitit, professiot ja valta (3 op)
1. Ruostetsaari: Valta muutoksessa, 2003.
 2. Konttinen: Perinteisesti moderniin. Profioiden yhteiskunnallinen synty Suomessa, 1991 **tai** Heiskala & Luhtakallio (toim.): Uusi jako, 2006.
- C. Talous ja kuluttaminen (3 op)
1. Ilmonen: Tavaroiden taikamaailma, 1993.
 2. Ilmonen: Johan on markkinat. Kulutuksen sosiologista tarkastelua, 2007.
- D. Oikeus ja kontrolli (3 op)
1. Alvesalo & Ervasti: Oikeus yhteiskunnassa, 2006.
 2. Laitinen & Aromaa: Rikollisuus ja kriminologia, 2005 **tai** Tala: Lakien laadinta ja vaikutukset, 2005.
- E. Kaikille pakollinen osa (1 op)
1. Kirjoitelma (3-5 s.), jossa pohditaan luettua kirjallisuutta ja sen merkitystä tässä ja nyt.
- Arviointi:** Kirjoitelma hyväksytty/hylätty, ja tentti ja essee, 1–5 tai hylätty.
Lisätietoja: Opintojaksosta järjestetään kolme tenttikertaa sekä syys- että kevätlukukaudella. Opiskelija voi halutessaan vastata samassa tentissä joko yhteen tai kahteen osioon.

■ 4. Yhteiskuntatieteiden metodologia

Methodology of Social Sciences

Koodi ja laajuus: SOSL1004, 5 op

Ajoitus: 1. vuosi.

Tavoite ja sisältö: Perehtyminen yhteiskuntatieteiden metodologiaan, tutkimusprosessiin ja empiirisiin tutkimusmenetelmiin. Tavoitteena on antaa näkemys tutkimuseettisistä kysymyksistä, teorian merkityksestä tutkimukselle ja aineiston hankintaan sekä analyysimenetelmien valintaan liittyvistä kysymyksistä.

Kirjallisuus:

1. Alasuutari: Laadullinen tutkimus, 1999.
2. Töttö: Pirullisen positivismin paluu, 2000.

Suoritustapa: Luennot ja kirjallisuus.

Arviointi: Tentti ja harjoitukset, 1–5 tai hylätty.

Sosiologian aineopinnot (48 op)
--

■ 5. Klassinen sosiologia

Classical Sociology

Koodi ja laajuus: SOSL2006, 8 op

Ajoitus: 2. vuosi.

Tavoite ja sisältö: Tutustuminen sosiologian klassiseen perintöön ja historialliseen kehitykseen sekä keskeisiin sosiologian klassikoihin alkuperäisjulkaisujen muodossa.

Kirjallisuus: kaikille yhteinen osio (A) ja valinnainen osa (B-E), josta valitaan kaksi osiota:

A. Kaikille yhteinen osa

1. Gronow, Noro & Töttö: Sosiologian klassikot, 1996.

B. Marx

1. Marx: Pääoma (osa I), 1974.

C. Durkheim

1. Durkheim: Sosiaalisesta työnjaosta, 1990 (myös engl.).

2. Durkheim: Sosiologian metodisäännöt, 1982.

D. Weber

1. Weber: Protestanttinen etiikka ja kapitalismin henki, 1980 **tai** Maailmanuskonnot ja moderni länsimainen rationaalisuus, 1989.
2. Hietaniemi: Max Weber ja Euroopan erityistie, 1998.

E. Simmel

1. Simmel: Pieni sosiologia, 1999.
2. Simmel: Rahan filosofia, 1997 **tai** Simmel: Suurkaupunki ja moderni elämä, 2005.

Suoritustapa: Kirjallisuuskuulustelu (opettajan kanssa erikseen sovittavalla tavalla) ja luennot.

Arviointi: Tentti 1–5 tai hylätty.

■ 6. Sosiologinen mikroteoria

Sociological Microtheories

Koodi ja laajuus: SOSL2007, 12 op

Ajoitus: 2. vuosi.

Edeltävät opinnot: Suosituksena opintojakso Klassinen sosiologia.

Tavoite ja sisältö: Tutustuminen Talcott Parsonsin jälkeiseen 1960-luvun amerikkalaiseen mikrososiologiaan.

Kirjallisuus: Kolme osiota vaihtoehdoista A–D (á 4 op), joista kaksi suoritetaan kirjallisuuskuulusteluna ja kolmas esseenä. Esseen kirjoittamisesta löytyy lisätietoja osoitteesta www.uwasa.fi/sosiologia/opiskelu/ohjeita/.

A. Etnometodologia (4 op)

1. Garfinkel: Studies in Ethnomethodology, 1984.
2. Heritage: Harold Garfinkel ja etnometodologia, 1996.

B. Vuorovaikutuksen analyysi (4 op)

1. Heiskala: Goffmanista semioottiseen sosiologiaan. Sosiologia 2/1991.
2. Goffman: The Presentation of Self in Everyday Life, 1990.
3. Goffman: Interaction Ritual, 1982.

C. Kehysanalyysi (4 op)

1. Peräkylä: Kuoleman monet kasvot, 1990.
2. Goffman: Frame Analysis, 1986 (s. 1–495).

D. Sosiaalikonstruktioismi (4 op)

1. Heiskala: Sosiaalinen konstruktioismi. Teoksessa Heiskala (toim.): Sosiologisen teorian nykysuuntauksia, 1994.
2. Schutz: Sosiaalisen maailman merkityksenkäs rakentuminen, 2007 (myös engl.).
3. Berger & Luckmann: Todellisuuden sosiaalinen rakentuminen, 1994.

Suoritustapa: Kirjallisuuskuulustelu ja essee ja/tai korvaavia luentosarjoja.

Arviointi: Tentti ja essee, 1–5 tai hylätty.

Lisätietoja: Opintojaksosta järjestetään kolme tenttikertaa sekä syys- että kevätlukukaudella.

Opiskelija voi halutessaan vastata samassa tentissä joko yhteen tai kahteen osioon.

■ 7. Sosiologian teoreettiset suuntaukset

Main Theoretical Trends in Sociology

Koodi ja laajuus: SOSL2003, 10 op

Ajoitus: 2. vuosi

Edeltävät opinnot: Suosituksena opintojakso Klassinen sosiologia.

Tavoite ja sisältö: Tutustuminen sosiologian nykyisiin pääsuuntauksiin ja teoreettisiin mahdollisuuksiin ja tutustua eräiden nykyteoreetikoiden alkuperäistuotantoon.

Kirjallisuus: valitaan kolme osiota seuraavista vaihtoehdoista (A-D):

A. Kentät, pääoma ja habitus

1. Mäkelä: Pierre Bourdieu – erottautumisen teoreetikko. Teoksessa Heiskala (toim.): Sosiologisen teorian nykysuuntauksia, 1994.
2. Bourdieu: *Distinction*, 1992.

B. Diskurssietikka (*Huom! vastaa kahta osiota*)

1. Kangas: Jürgen Habermas ja modernin projektin puolustuksen vaikeus. Teoksessa Heiskala (toim.): Sosiologisen teorian nykysuuntauksia, 1994.
2. Habermas: *The Theory of Communicative Action* (osat I & II), 1984 & 1987.

C. Rakenteistuminen

1. Ilmonen: Rakenne Anthony Giddensin strukturaatioteoriassa. *Sociologia* 4/1990.
2. Giddens: *The Constitution of Society*, 1984.

D. Autopoiettinen systeemitopia

1. Kangas: Niklas Luhmannin (postmoderni?) superteoria. Teoksessa Rahkonen (toim.): Sosiologisen teorian uusimmat virtaukset, 1995.
2. Luhmann: *Ekologinen kommunikaatio*, 2004.
3. Kangas: *Yhteiskunta*, 2005.

Suoritustapa: Luennot ja kirjallisuus.

Arviointi: Tentti 1–5 tai hylätty.

■ **8. Hallintotieteellinen tutkimus** => Korvautuu lkv 2012–13 lukien jaksoilla: Tutkimusmenetelmät 5 op & Tilastollinen tietojenkäsittely SPSS 5 op (kts. kuvaukset hallintotieteiden kandidaattiohjelmasta)

■ 9. Kandidaattiseminaari ja kandidaatintutkielma

Thesis (Bachelor Level)

Koodi ja laajuus: SOSL2004 (seminaari), SOSL2005 (tutkielma), 10 op

Ajoitus: 3. vuosi

Edeltävät opinnot: Opintojaksot Yhteiskuntatieteiden metodologia ja Hallintotieteellinen tutkimus.

Tavoite ja sisältö: Kandidaatintutkielman laatiminen ja seminaari-istunnot. Työskentely johtaa itsenäiseen, noin 25 sivun laajuiseen kirjalliseen esitykseen sosiologian alalta.

Kirjallisuus:

1. Hallintotieteellisten töiden laadintaohjeet (uusin versio).
2. Muu kirjallisuus sovitaan erikseen seminaarin kuluessa.

Suoritustapa: Seminaari, jossa perehdytään tutkimustyön alkeisiin ja sosiologiseen nykykeskusteluun, henkilökohtainen ohjaus. Jaksoon kuuluu myös kirjaston järjestämän tiedonhaun verkkokurssin suorittaminen (OPIS0004 Tiedonhankintataidot 2).

Arviointi: Kandidaattiseminaari hyväksytty/hylätty. Hyväksytty kandidaatintutkielma arvostellaan asteikolla erinomainen, erittäin hyvä, hyvä, tyydyttävä tai välttävä (5–1). Arvosteltu kandidaatintutkielma lasketaan mukaan pääaineen arvosanaan.

Lisätiedot: Kandidaatintutkielmaksi hyväksytään tarkastettu ja korjattu seminaarityö, kun opiskelija kirjoittaa siihen liittyvän kypsyysnäytteen. Kypsyysnäytteeseen voi ilmoittautua kun kandidaatintutkielma on jätetty. Kypsyysnäyte tarkastetaan sekä äidinkielen että sisällön osalta. Kandidaatintutkielma jätetään tarkastettavaksi kahtena kappaleena.

Sosiologian syventävät opinnot (82 op)

■ **10. Organisaatiososiologia I**

Sociology of Organizations I

Koodi ja laajuus: SOSL3011, 8 op

Ajoitus: 4. vuosi.

Tavoite ja sisältö: Perehtyminen organisaatioiden sisäisten ja välisten verkostojen problematiikkaan.

Kirjallisuus:

1. Burrell & Morgan: Sociological Paradigms and Organizational Analysis, 1979.
2. Scott: Organizations: Rational, Natural and Open Systems, 1987.
3. Morgan: Images of Organizations, 1997.

Suoritustapa: Luennot ja kirjallisuus.

Arviointi: Tentti 1–5 tai hylätty.

■ **11. Organisaatiososiologia II**

Sociology of Organizations II

Koodi ja laajuus: SOSL3007, 6 op

Ajoitus: 4. vuosi.

Tavoite ja sisältö: Perehtyminen organisaatioiden ja instituutioiden asemaan modernissa yhteiskunnassa.

Kirjallisuus:

1. Scott: Institutions and Organizations, 1987 tai uudempi.
2. Hall & Tolbert: Organizations: Structures, Processes and Outcomes, 1977.
3. Clegg: Modern Organizations: Organization Studies in the Postmodern World, 1991.

Suoritustapa: Luennot ja kirjallisuus.

Arviointi: Tentti 1–5 tai hylätty.

■ **12. Organisaatiososiologia III**

Sociology of Organizations III

Koodi ja laajuus: SOSL3012, 10 op

Ajoitus: 4. vuosi.

Tavoite ja sisältö: Tutustuminen organisaatiososiologian ja hallinnon tutkimuksen erityisaloihin siten, että se tukee opiskelijan pro gradu -tutkielman aihepiiriä.

Kirjallisuus: Sovitaan erikseen opettajan kanssa. Luettelo viitteellisestä kirjallisuudesta löytyy oppiaineen ilmoitustaululta.

Suoritustapa: Kaksi esseetä ja/tai korvaavia luentosarjoja. Esseen kirjoittamisesta löytyy lisätietoja osoitteesta www.uwasa.fi/sosiologia/opiskelu/ohjeita/.

Arviointi: Tentti 1–5 tai hylätty.

■ **13. Vertailu tutkielman menetelmänä => Korvautuu lkv 2012–13 lukien jaksolla: Vertailu tutkimustapana ja uudistamiskeinona 6 op (kts. kuvaukset hallintotieteiden maisteriopinnoista)**

■ 14. Tutkimusseminaari

Research Seminar

Koodi ja laajuus: SOSL3004, 8 op

Ajoitus: 4. vuosi / 5. vuosi.

Edeltävät opinnot: Suosituksena opintojakso Tutkimusmenetelmät tai Vertailu tutkielman menetelmänä.

Tavoite ja sisältö: Vahvistaa kandidaattiseminaarissa hankittuja tieteellisen kirjoittamisen ja suullisen esittämisen taitoja. Pro gradu -tutkielmatyöskentelyn käynnistäminen.

Suoritustapa: Aktiivinen osallistuminen kahdelle lukukaudelle ajoitettuihin seminaaritapaamisiin, joista ensimmäisen aikana kirjoitetaan pro gradu -tutkielman tutkimussuunnitelma. Jälkimmäisen lukukauden aikana kirjoitetaan seminaariesitelmä, joka voidaan liittää osaksi tutkielmaa.

Olennainen osa tutkimusseminaaria ovat käytännön tutkielmatyön valmiuksien parantaminen ryhmätapaamisten ja henkilökohtaisen ohjauksen muodossa.

Arviointi: Hyväksytty/hylätty.

■ 15. Pro gradu -tutkielma

Thesis

Koodi ja laajuus: SOSL3005, 40 op

Ajoitus: 5. vuosi

Tavoite ja sisältö: Itsenäisen tutkielman kirjoittaminen, jossa opiskelija osoittaa hallitsevansa oman tutkielmansa kannalta keskeiset aineistot ja menetelmät ja osaa suhteuttaa nämä tieteenalan metodologiseen ja teoreettiseen perinteeseen.

Suoritustapa: Sosiologian tieteenalan piiriin kuuluvan itsenäisen pro gradu -tutkielman laadinta sekä siihen kuuluvan kypsyysnäytteen kirjoittaminen.

Arviointi: Tutkielma arvioidaan asteikolla approbatur, lubenter approbatur, non sine laude approbatur, cum laude approbatur, magna cum laude approbatur, eximia cum laude approbatur, laudatur.